

Nieuw Haags Peil 16 oktober 2011

Hoewel ook deze week de verschuivingen ten opzichte van de vorige week beperkt zijn, zijn ze wel veelbetekenend. Er speelden nogal wat onderwerpen de afgelopen week, maar het lijkt erop dat slechts twee onderwerpen electoraal invloed hebben gehad: de discussie rondom het artikel van Minister Leers in het CDA-blad over migratie en nieuwe berichten over Kunduz en de missie daar.

De wijze waarop de discussie over het artikel van Minister Leers werd gevoerd heeft per saldo de electorale positie van het CDA verzwakt. Nog minder dan 50% van de CDA-kiezers van 2010 geeft aan wederom CDA te zullen stemmen. En er komen amper nieuwe kiezers bij. De PVV is de afgelopen week verder electoraal versterkt. Met name is het aandeel van de PVV-kiezers dat wederom aangeeft PVV te stemmen omhoog gegaan naar een niveau van ruim 85% gestegen. (Dat is een hoog percentage, dat alleen ook nog door de SP wordt gerealiseerd).

Deze score van het CDA van 13 zetels is alleen nog de afgelopen zomer gehaald en lager dan op moment dat de onderhandelingen voor het te vormen kabinet afgebroken werd naar aanleiding van de ruzie binnen het CDA. Als het onderwerp "immigratie" speelt komt dat elke keer weer electoraal de PVV ten goede en verzwakt het de positie van het CDA.

Aan de andere kant van het politieke spectrum zien we dat iedere keer als Kunduz weer in het nieuws komt en Groen Links daarop aangesproken wordt de electorale positie van deze partij verzwakt. En dat was ook deze week weer het geval. Inmiddels geeft nog minde rdan 40% van de Groen Links kiezers van juni 2010 aan nu weer Groen Links te zullen stemmen en de toestroom van de PvdA daalt naar een niveau onder de 3%. Een dergelijke lage score van 6 zetels heeft Groen Links voor het laatst gehad rondom de verkiezingen van 2006.

Peiling van politieke voorkeur Tweede Kamer

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2010	9-10 2011	16-10 2011	Versch. vorige week	Versch. 2e Kamer
VVD	31	31	31		
PVV	24	29	30	1	6
CDA	21	14	13	-1	-8
VVD+PVV+CDA	76	74	74		-2
PvdA	30	16	17	1	-13
SP	15	25	25		10
D66	10	18	18		8
Groen Links	10	7	6	-1	-4
ChristenUnie	5	5	5		
SGP	2	2	2		
Partij voor de Dieren	2	2	2		
50Plus	0	1	1		1
Totaal	150	150	150		

Op de site van Peil.nl zijn diverse onderzoeken geplaatst die deze week zijn gehouden. Onderwerpen zijn "Minister Leers en zijn artikel over migratie", "Toekomst kabinet Rutte", "Minister Donner en de Raad van State", "Vader Maxima niet bij kroning" en ook het eerste deel van de vragen die gesteld zijn door de leden van het panel van Peil.nl ter gelegenheid van het 7e lustrum van Maurice de Hond als verkiezingsonderzoeker. Van deze onderzoeken staan hieronder een aantal interessante tabellen de rest treft u aan op de website van Peil.nl

Alvorens dieper op het onderwerp immigratie wordt ingegaan een vraag uit het onderzoek dat uitgevoerd is op verzoek van de leden van Peil.nl met een vraag over Pim Fortuyn. Daaruit is op te maken hoe men nu over Pim Fortuyn denkt in relatie met de huidige politici/partijen en hoe dat verschilt per partij. Bijna drie kwart van de PVV kiezers, een derde van de VVD-kiezers en een kwart van de SP kiezers hadden dan liever op Fortuyn gestemd dan op hun huidige partij.

Als Pim Fortuyn nu had geleefd had u dan liever op hem gestemd dan op een van de huidige partijen?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLns
Ja	27%	73%	31%	15%	10%	12%	25%	4%
Nee	61%	14%	49%	75%	84%	82%	64%	86%
Weet niet/geen antwoord	12%	13%	20%	10%	6%	6%	11%	10%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Nu volgen eerst drie vragen uit het onderzoek over de toekomst van het kabinet Rutte. Met name is het daarbij interessant om de opvattingen te zien van de kiezers van de PVV. 43% van de PVV-kiezers hopen dat het kabinet niet de rit uitzit. Bij de CDA-kiezers is dat 33%. 52% van de PVV-kiezers denkt dat de PVV het kabinet laat vallen als er volgend jaar nog eens 5 miljard moet worden bezuinigd.

Hoe lang hoopt u dat dit kabinet blijft zitten?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLns
Hoop dat het dit jaar valt	31%	20%	2%	20%	38%	52%	55%	60%
Hoop dat het in 2012 valt	20%	17%	5%	6%	25%	39%	33%	18%
Hoop dat het in 2013-2014 valt	5%	6%	5%	7%	8%	3%	1%	3%
Hoop dat het de rit uitzit	40%	53%	84%	52%	27%	4%	7%	18%
Weet niet/geen antwoord	6%	5%	4%	14%	2%	2%	4%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Stel dat volgend jaar nog eens 5 miljard euro extra bezuinigd moet worden, denkt u dan dat de PVV het kabinet laat vallen?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLns
Ja	34%	52%	24%	31%	32%	36%	36%	27%
Nee	55%	37%	69%	65%	56%	53%	51%	61%
Weet niet/geen antwoord	11%	11%	8%	5%	12%	11%	13%	12%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Bij het onderzoek naar de uitspraken van Leers over immigratie is het vooral interessant om de reacties te zien van de kiezers van de verschillende partijen. Kiezers van de PVV zijn heel negatief over immigratie en de uitspraken van Leers hierover. Ook de VVD kiezers zijn overwegend negatief. De kiezers van CDA en SP nemen een meer middenpositie in, terwijl de kiezers van Groen Links, PvdA, D66 (erg) positief zijn over immigratie.

Uit deze onderstaande tabellen is af te leiden dat zodra het onderwerp "immigratie" in de publieke discussie speelt dat Wilders en de PVV ten goede komt. Het bindt de eigen kiezers sterk. Maar het onderwerp ligt voor het CDA electoraal veel moeilijker. 51% is het eens met de wijze waarop Minister Leers immigratie beschreef in het artikel en 26% oneens. Wel vindt meer dan 80% van de CDA-kiezers dat de omvang van de immigratie in Nederland de komende jaren moet afnemen. 57% vindt het triest dat vanuit het CDA niet meer steun is uitgesproken voor het standpunt van Leers.

Immigratie betekent een verrijking van de Nederlandse samenleving (Uitspraak van Leers)

verticaal geperceenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnsks
Eens	44%	3%	18%	40%	71%	78%	41%	84%
Oneens	42%	84%	66%	26%	20%	14%	46%	9%
Weet niet/geen antwoord	14%	12%	16%	34%	10%	8%	13%	7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Ik vind dat de omvang van de immigratie in Nederland in de komende jaren moet afnemen

verticaal geperceenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnsks
Eens	64%	90%	93%	81%	28%	29%	70%	35%
Oneens	26%	1%	3%	11%	59%	54%	21%	48%
Weet niet/geen antwoord	10%	8%	4%	8%	13%	18%	10%	17%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Ik vind het triest dat vanuit het CDA niet meer steun is uitgesproken voor Minister Leers

verticaal geperceenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnsks
Eens	56%	22%	41%	57%	73%	86%	65%	75%
Oneens	27%	60%	33%	31%	6%	6%	23%	8%
Weet niet/geen antwoord	17%	18%	26%	12%	21%	8%	12%	17%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

In de aparte rapportage zijn alle vragen van het immigratieonderzoek ook afgezet naar het persoonlijk kenmerk met het grootste onderscheid "opleiding". Ter illustratie één van de vragen met dat onderscheid, waarbij we de ondervraagden hebben verdeeld in twee vrijwel even grote groepen met de hogere en lagere opleiding. En daaruit is goed op te maken dat er een groot verschil is in het beoordelen van dit in Nederland zo veel besproken onderwerp.

Immigratie betekent een verrijking van de Nederlandse samenleving (Uitspraak van Leers)

verticaal geperceenteerd naar	Allen	Opleiding	
		Hoog	Laag
Eens	44%	57%	30%
Oneens	42%	33%	51%
Weet niet/geen antwoord	14%	11%	19%
Totaal	100%	100%	100%

Opleiding (meer dan inkomen, zoals het vroeger was) speelt ook een grote rol bij de partij van keuze. Hieronder de peiling van vandaag, maar dan gesplitst naar de groep met hogere opleiding en lagere opleiding en de groep met hoger en lager inkomen. We zien de zetelverdeling als alleen de mensen met hogere opleiding in Nederland zouden stemmen en de zetelverdeling als het alleen mensen zijn met lagere opleiding. Ook hier is de bevolking in ongeveer twee gelijke groepen verdeeld.

De verschillen zijn zeer groot, zoals de tabel laat zien. Bij D66 en Groen Links zien we dat deze partijen voor het overgrote deel haar aanhang uit de groep "hoger opgeleiden" recruteert. Bij de VVD zien we ook een groot verschil, maar daar haalt de VVD ook nog een behoorlijk score bij de lager opgeleidenen (maar dan weer vooral degenen die een hoger inkomen hebben). PVV en SP zijn de twee partijen die haar kiezers vooral recrutereren uit de lager opgeleidenen. Bij PvdA en CDA zien we geen groot verschil (meer). Dat was vroeger wel het geval.

Terwijl vroeger de patronen van opleiding en inkomen voor wat betreft de electorale voorkeuren behoorlijk op elkaar leken zien we nu dat er wel een groot verschil is. En dat hangt samen met het feit dat CDA en PvdA inmiddels samen nog maar 30 zetels hebben, terwijl dat aantal vroeger doorgaans rond de 90 lag (en een aantal keren zelfs boven de 100). Kiezers met lagere opleiding hebben deze twee partijen in beduidend hogere mate verlaten dan de kiezers met de hoge opleiding. Die kiezers onder deze groep met een hoger inkomen gingen dan vooral naar PVV en VVD. En de kiezers onder deze groep met een lager inkomen gingen dan vooral naar SP en in mindere mate naar de PVV.

En terwijl vroeger bij alle partijen we een sterke samenhang zagen tussen opleiding en inkomen zien we met name door het a-typische patroon van de PVV nu een ander beeld. We zien nog steeds, zoals vroeger dat er een meerderheid is van links is onder de kiezers met een lager inkomen (maar een veel minder grote meerderheid), maar onder de kiezers met een lage opleiding is dat absoluut niet meer het geval.

Peiling van politieke voorkeur Tweede Kamer

in zetels Tweede Kamer	16-10 2011	Opleiding		Inkomen	
		Hoog	Laag	Hoog	Laag
VVD	31	40	22	46	16
PVV	30	13	46	28	32
CDA	13	13	13	16	10
VVD+PVV+CDA	74	66	81	90	58
PvdA	17	19	15	16	18
SP	25	15	35	7	43
D66	18	30	6	24	12
Groen Links	6	10	2	5	7
ChristenUnie	5	4	6	3	7
SGP	2	3	2	3	2
Partij voor de Dieren	2	2	3	2	2
50Plus	1	1	0	0	1
Totaal	150	150	150	150	150